

SLOVENSKI NAROD.

Inšenčni vratki dan zvezde, izvorni naročilni in prenike.

Inserat: Prostor 1 m/m × 54 m/m za navadne in male oglice 40 vin., za uradne razglate 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inšenčnih naj se pritoži znakom za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, L nadstropje. Telefon Stov. 34.

Senzacionalni preokret v Parizu.

Včeraj popoldne nam je javil brzjavik po sklepnu listu, da je laška delegacija v Parizu sklenila zapustiti Pariz. Brzjavka se glasi: Lucern, 24. aprila, ob 1:55 popoldne. »Laška delegacija je pravkar sklenila, da zapusti Pariz, ker le Wilson v posebni noti odklopi laške zahteve po Reki in Dalmaciji. Razburjenje v Parizu je velikansko.«

Laška delegacija je storila svoj sklep, ko je videla, da se celo ostala Antanta ne strinja s pretiranimi imperialističnimi zahtevami Lahov. Wilson je v noti, ki jo naša brzjavka omenja in ki jo LDU priobčuje, čisto odločno povedal, da ostane v glavnih točkah pri njegovih načelih. Reko imenuje Wilson izhodišče trgovine ne Italiji, marveč deželam jugoslovanske skupine. Ogrske, Češke in Romunije. Sklicuje se na londonsko pogodbo, ki je bila sklenjena v podmeni, da bo Avstrija sicer premagana obstala še naprej in pravi, da podmena pada, ker je razvoj dogodkov dosegel mnogo več, pa za to pretirane laške zahteve niso upravičene.

LDU, priobčuje danes tudi več drugih brzjavk Reuterja, bureau Europa Press itd., ki naglašajo, da daje londonska pogodba Reko nam (Hrvatom) in da je Anglija svetovala Italiji, naj v lastnem interesu popusti od nekatereh svojih zahtev. Orlando je izjavil, da mu je izginilo upanje, da se uredi laški problem prijetiškim potom. V Rimu so že manifestirali proti Antanti. Najbolj senzacionalna je pa vest, ki jo poroča francoska uradna »Agence Havas«: »Ta dogodek razzene blok dosedanje Antante. Dosej veljavne smernice za zgraditev miru so zabrisane. Nasprotja so organična. Nasproti misli narodnega imperijalizma stoji načelo miru absolutne pravčnosti.« Francosko poročilo pravi, da so Wilsonove besede odločne in polnilično in moralno simpatične, ker se priznavajo k misli stroge pravčnosti, kot direktivi za mirovne posvetne. »Čeprav so Wilsonove besede zadeli Antant tako hud sunek, vsebujejo za nas tolažbo in podlago za novo upanje. Kaj nameravajo Lahi s svojim takoj demobilizacijskim korakom in kaj menijo, da bodo z njim dosegli, se sedaj ne da presoditi. Vsekakor bi bila misel strašna, ako bi se morali sprijaznit z možnostjo, da vojne grozote na novo vzplamte. Ako misli Italija na odkrit in nasilen prelom z Jugoslavijo, naj pač pominis, da utegne med nasprotniki najti tudi ostalo Antanto. Sicer pa bi bilo Antant lahko Italijo izpametovali z gospodarskimi in finančnimi presijami. Veliko vprašanje je torej, je li Italija v resnicu povsem osamljena ali pa nima morda njen sedanje postopanje gotovega ozadja in gotovih podpornikov. Vsekakor so v Parizu kocke nadle.«

Vsebina tega uradnega komunikata »Agence Havas« bi več kakor potrevala druge naše včerajšnje brzjavke, ki jih danes priobčujemo. Če ni tu nihakome pomote v poročanju in če je gorjavljeni tekst tega poročila res avtentičen, bi to pomenilo popolno revolucioniranje dosedanja mirovnega posvetovanja. Grožnje, kakor jih francoska uradna »Havas« sporoča Italiji, so nečuveni unikum v diplomatskih zgodovinah in nekaj tako gorostasnega, kakor je bil v pretekli vojni gorostasen ruski poraz ali kaj sličnega.

Kaj sedaj? Ali se naj pripravimo na obrambo proti eventualnemu laškemu vpadu? Ali naj pričakujemo revolucije v Italiji? Ali se bodo laške čete umaknile z Reke? Ali se bodo v Parizu, ki je danes mesto vseh možnosti, vendarle pobotali?

Naj bo, kar bo. Zavedamo se, da je novo Wilsonovo priznanje nekaj silno dragocenega za nas, zavedamo se pa tudi, da je klub vsemu temu mnogo premalo. Wilson in konferenca delata kompromis tako, da ostanejo Trst, Gorica in Puli Lahom in da bi meja tega ozemlja soglašala nekako z mejami londonske pogodbe in dosedanjem okupacijo. Tera mi ne bomo priznali. Za zadnjo pariško senzacijo bodo prej ali slej sledile še druge, dokler ne bo ves naš narod integralno ujedinjen. Pariški dogodek, ki tvori svetovno senzacijo, pa pomeni vsekakor odločilen in za nas zelo ugoden korak naprej.

Nehajte!

Za velikonočno soboto so si go spodje pri »Naprej« zopet privoščili poseben unikum! Da se zadeva enkrat za vselej pojasni in se prisodi prvenstvo onim, ki ga zasluzijo, budi naslednje v vednost enkrat za vselej:

Da je Zveza jugoslovanskih železničarjev nastopila proti stavki, so bili merodajni edinole momenti, ki ste jih tudi vi na shodu priznali, ko ste rekli, da ste šli v en korak predaleč! Mi smo najprej še slovenski proletarci in potem šele — hazardjerji! Hlapce si iščite med svojimi vrstami, voditelje pa lahko zagovarjate kolikor hočete, — a resnico boste morali priznati, da je velika razlika med Vami in pa med onimi grdimi Zvezarji. Pri Vas so voditelji medodajni in je masa samo orožje, pri nas ni treba voditeljev ne napadati, ne zagovarjati, ker se ti ravna edinole po sklepih svojih tovarishev. Ako se pačtite predestinirane naše delavce voditi, kakor Vi sami hočete, Vam to vseleje prav radi prepričamo, samo eno Vas vprašamo, ali se čutite za to že poklicane od rojstva po božji milosti ali na kak drug način? Ta odgovor bi bil zelo zelo potreben za presojo udejstvovanja Vašega programa — o enakosti vseh!

Vzemite si v roke časopisje Vašega strokovnega železničarskega društva in »Zvezze« in primerjajte. Prepričan sem, da boste morali priznati pravico in resnico, da je Vaše glasilo od vsega početka blatio, natolcevalo in hujskalo in grozilo samo iz enega razloga, ker je še — za Vas preveč — slovenskih železničarjev, — ki nočelo trobiti v Vaš rog. Priznati boste morali tudi dejstvo, ked hoče poziviniti naš narod!

Centralni tajnik Vašega strokovnega društva, tudi narodni zastopnik, go spod Jože Kopča, je hujskal od božiča sem, hujskal proti tovarišem samo radi strankarstva. Podpisani je parkrat javno s polnim podpisom nastopil proti temu! Je-li imel predsednik Vašega strokovnega društva toliko tovariškega čuta, da kot slovenski tovariš nastopi proti temu in pove gospodu centralnemu tajniku, da je on radi društva tukaj, pa na društvo radi njega. In sedaj vzemite še to v vrednost: Imenovani centralni tajnik je prišel okoli 20. marca iz Beograda kot narodni zastopnik na dopust radi bolezni. Dne 23. in 24. marca se imeli konferenco s Hrvati — sodruži! Tukaj je imel glavno besedo centralni tajnik; potem se je vozil po program, imel shode — vzliz bolezni — v več krajih, kjer je tolmačil spomenico. Zadnjo nedeljo v marcu je bil tudi v Mariboru! Njegova izvajanja so kulminirala nekako takole: »To našo spomenico oddajo delegati železničkemu ministru in vladu v Beogradu. Ako vladato spomenico odkloni, ustavite delo in tako dolgo, dokler niso te zahteve ugodno rešene. V nemškem govornu je pozival navzoče nemške sodruge k solidarnosti in dejanski podprtji! To je bilo — pomirjevanje — razburjenih železničarjev — in pa zdravljenje — bolnika! Ravno tiste dni bi bil ta gospod kot zastopnik železničarjev imel pač veliko lepočalo na merodajnem mestu v Beogradu delati resno za dobrbit slovenskih železničarjev, če mu je že — bolezen — dopuščala voziti se po shodi — v hujskanje! Verba morent, exempla trahunt! Zaupniki niso hoteli zaostati in potem se je pričelo takodruštvo hujskanje in blatenje, da ni kmalu para! Vaši zaupniki so se javili bolne, vzelj dopuste, da so po shodi hujskali proti državi, Zvezarjem in grozili s poboji. Kar se je prevrnilo in pregrzilo one dneve od 3. do 15. marca na primer po ljubljanskih kolodvorih, — je gotovo tudi gospodom pri »Naprej« znano, znano jim more tudi biti, da ti ljudje niso bili »Zvezarji.«

Nastopili ste v imenu vseh slovenskih, hrvatskih in srbskih železničarjev. Dobro — a zakaj se branite priznati resnice, da vsi jugoslovanski železničarji niso z Vami? Razmere na Hrvatskem so Vam dobro zname — tudi dobro veste, kedo tvori »Savez. Vorača hrvatske sodruge Katanča, Krčeliča, Dokmanoviča, dr. Kusala in druge, kedo je resil »Savez na izvredni skupštini; povejte, kako je hotel tudi centralni širokovni tajnik sodring Turkovič reševal jugoslovanski železničarsko paro za mesečno plačo približno 1600 krov — iz žepov internaciona-

»Slovenski Narod« velja v Ljubljani in po pošti:
v Jugoslaviji: celoletno napravljeni plačan . K 84— celoletno . K 95—
polletno 42— polletno 50—
3 mesečno 21— 3 mesečno 26—
1 7— 1 9—
Novi naročniki naj posilijo v prvih naročnino vredno [redacted] po nakaznič. Na same pismena naročila brez poslative denarje se ne moremo ozirati.

Uradništvo »Slov. Naroda« Knaflova ulica št. 5, L nadstropje. Telefon Stov. 34.

Dopise sprojema so podpisane in zadostno frankovane.
Rokopisov ne vrata.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

liziranega hrvatskega železničarstva! Pred kakim desetimi dnevi je v »Naprej« napadel Vaš sodruž uradnik mladenič Bergerja iz Siska. Vaš sodruž priznava, da je kot predstojnik in pošten tovariš interverjal in napravil red slovenski postajenacelnik, ki je po Vašem »Zvezarju«. Ali veste, kedo je oni mladenici v Sisku — eden Vaših glavnih stebrov v »Savezu« — internacionalec — žid, ki je samo radi tega tako preklican rdeč, — da ostane v Jugoslaviji pri polni skledi in po hrabrih jugoslovanskih internacionalcem železničarjev — eventualno zleže naprej! Ali pa ga je mogoče Vaš program po prevratu — prelebil? Ali veste, kaj se je godilo tiste dneve pred napovedano stvasko v Sisku Zidanem mostu, Celiu? V Celiu je grozil človek, ki se je nejprej izdal za Nemca in bi moral iti v toliko blaženo republiko, Nemško Avstrijo, potem je moledoval, da je postal tukaj, je marodiral in ker je prestavljen iz Celja v Store, od ravnateljstva na Dunaju, je grozil postajenacelnik, da ga bodo v osmih dneh vrgli iz pisarne! Ali veste, kako so nastopili vaši sodruži na Zidanem mostu, vrnili, robantili vzliz temu, da jih je postajenacelnik izjavil, da nima še pooblastila izplačati poviškov, ker denar še ni na razpolago za vse postaje! Krivi so bili zopet »Zvezarji«, ker oni imajo upravni svet Južne železnice v rokah, oni tudi delajo denar; Vi ste pa morali dobro vedeti, da se dandanes denar v takih svotah, da se izplača 3 do 4 milijone, ne more čez noč pričarati, če so blagajne prazne!

Naša vlada šteje debele stotisočce za aprovacijo osobja južne! Tukaj pa imamo še veliko — elementov, ki so najhujši sovražniki našega naroda, — torej tudi slovenskega proletarja — ; tudi elementi so deležni teh dobrovila, marodirajo v zahvalo, hujskajo proti nam, — a zagovarjajo jih oba Vaša gospoda poverjenika pri Deželnem vladu. Krun odjedajo slovenskim proletarjem, — za plačilo pa lahko pljuvajo po vsem, kar je tudi vsakemu zamorcu svetu — materinski jezik in rodna gruda. Italijani mečajo našo tovarišenje ven iz naše zasedene slovenske zemlje, — kam z njimi — o je prostora dovolj — a ta prostor zavzemajo oni, ki so nas tlačili in sedaj za plačilo sede nemoteno v Maribor v lepih stanovanjih, — ker državni interes po zatrdu Vaših dveh gospodov poverjenikov — niso oškodovani, če ti hujskajo in si s prekupevajočim polnijo žene — v dobrbit slovenskega proletarja.

Gospodje, grozite z vsemi mogočimi stvarmi! Dobro — mi smo dosedaj molčali; na javnem shodu pa smo javno izjavili, da si pravice do samoubrambe ne vustimo vzet. Nismo napadali, — a branili se boderimo! Ako mislite, da je sedaj najboljši čas, da po nemškem vzorcu vzpostavite komunistično republiko, — dobro — naredite jo, a ne hujskate po železnicah — te izvzemite, ker jih narod rabi — tudi Vaši proletarji — za prehrano, da se resimo laktave! Nemški sodrugi drže z militarizmom, ki ga baje vsi sodrugi celega sveta grozno sovražijo, naša kraje in ropajo po kmetijah slovenskega proletarja — ali mogoče smatrati sloven. koroškega kmeta za burža — vrnite milo za drago — priznajte tudi Vi, da ste najprej slovenski proletarci in vsi »Zvezarje« — uradniki na čelu! V. razred prejema 23-268 K. II. razred 21-236 K. III. razred 14-624 K. (samec) IV. razred od 21-486 do 12-770 K. V. razred 17-716 K. VI. razred od 17-616 do 7280 K.

Pripomnjeno bodi, da imata prejemkov pod 12.000 K. edinole dva najmlajša uradnika, asistenta, eden 11-740 krov in drugi 7280 K.

Kot razliko v plači navaja uradništvo Mestne hranilnice letni znesek skromnih 400 K. zamolči pa popolnoma dveletnico, ki jih mestno uradništvo v nobenem razredu nima, zamolči vse dokaj višje draginjske doklade in nabavne prispevke, zamolči končno tudi najvišji činovni razred, ki daleko presega činovni razred načelnika vseh magistratnih uradov.

Uradniki Mestne hranilnice naj bi bili bolje plačani kot mestni, zakaj? Zato, ker se plačujejo prvi iz hranilničnega poslovnega dobička, magistratni uradniki pa iz javnih sredstev. Smele trditve! Ali Mestne hranilnice morda sploh že več mestna ni? Kdo pa jamči za vloge v Mestni hranilnici?

Komu pa pripada poslovni dobiček, če ne mestni občini, bodisi posredno ali neposredno. Ali mestna občina nima še cele vrste drugih trgovkih podjetij in ne le hranilnico? — Ako se polemizira tako, je seveda a priori resnost izključena.

Reagirati pa je treba že na nekatere osebne napade, ki v načelni debati niso dostojni. Članek v 75. štev. »Slov. Narod« ni namigaval na nobeno posamezno osebo, še manje pa je koga to žil in denar vira. Tudi ni v celoti mojen članek niti sence laskanja, saj se občinski svet ali župan niti ne omenja.

Priobčena resolucija v isti številki je izraz hvaležnosti celokupnega magistratnega uradništva in če jo organizacija uradništva domačih zavodov v štev. 73.

»Naprej« imenuje »udanostna izjava na župana, ki se bere kot kako pismo ponujnih podložnikov na njih gospodsko, iz starih fevdalnih časov«, je tako očitanje le semešno. Pač kapital za stranko in nič, pa prav nič drugoga. Brez najmanjšega razburjenja in brez vsakršne prošnje je občinski svet le na županov spontanski predlog endočno povišal magistratnemu draginjsko doklado za 100% in mu je všel 9 semestrov vojnih let v službeno dobo. Če vidimo, kako je denarno uradništvo grozilo s štrajkom ali celo že štrajkal, če gledamo, kako obupno se boriti za izboljšanje svojih prejemkov železničko uradništvo ter če končno vemo, kakšen krizig pot je hidro državno uradništvo že od novembra m-l doslej, da bi izsiljilo vsaj mrvico priboljsko, potem bomo menda vendar razumeli resnico hvaležnost magistratnemu uradništvu, ki doseglo toliko, ne da bi bilo sploh prosilo nikar da bi kakorkoli pretilo.

Magistratnemu uradništvo se prav dobro zveda, da si je tekom vojne dobe izboljšanje svojih prejemkov krvavo zashnilo. To ve tudi javnost, ki je videla, da je bil mestni magistrat vse vojni čas pravčevci ulnjač, pred katerim in po katerem so od zgodnjega jutra do pozne noči rojile nebrojne množice. Ko so drugi uradi mirovali, se je zgnilo nad magistratom potrojeno in tudi popotreno le v veliki umrljivosti med magistratnimi vseh kategorij. Magistratnemu uradništvu pa vendar ni vložilo nikako prošnje. Zakaj ne? Zato, ker je upalo, da župan in občinski svet sama uvidita, kaj zavlečajo doba v razmrežju ter sama v kvirju možnosti ukrepeti vse, da se gmotni položaj magistratnega izboljša. In v svoji nadi se magistratnemu uradništvu varalo. V obči svetu ljubljanskem storjeni sklepi bodo morali postati smerodajni tudi za osrednjo vlado države SHS, saj je državemu uradništvu v Sloveniji, Banovini, Dalmaciji, Bosni in Hercegovini danes ideal, doseči isto, kar so brez borbe dosegli ljubljanski magistratni uradniki.

Odboru strokovne skupine uradništva denarnih zavodov menda ni prav, da magistratno uradništvo ljubljansko rožljalo s štrajkom ter je izstrelil zato nanj dve bombe: trdi, da so magistratovci ali sprejeli izboljšanje svojih prejemkov kot ponižnim podložnikom izkazano, a menda nezasluženo »milost«, ali pa »se zavedajo, da so bili v vojnem času deležni v precej obilnejši meri udobnosti mestne aprovizacije, kot hranilčni uradniki in drugi načelni občanici. (»Naprej« iz dne 7. aprila t. l.) Kaj naj odgovorim na tako impertinenco in na tako krivčnost? Le občevalovati moram, da se poslužuje občino uradništvo na načelni debati takega orožja proti magistratnemu uradništvu ter da se zateka v nedostajanju umstvenih argumentov k pouličnim čenčam.

Vsi javnosti so na razpolago knjige mestne aprovizacije, da se lahko prepravi, kako krivčno je natolcevanje, da so imeli magistratovci pri mestni aprovizaciji kakoršn

silnici t. dr. v istotako omejeni kollegi. Kar je nekavil Krošek magistratnih uradnikov še srečno aprovizacijo, je razdelil seveda le med svoje člane; vse isto si je lahko nabavil vsakdo, torej tudi uradniki hranilnic.

Podpisani »anonimni uradnik« se je torej boril za aprovizacijo vseh svojih tovaršev in vobče vseh magistratnih uslužbenecov, ne pa le zase, ko je »udrihalo« čez (?) župana, dokler ga ni prepiral, da je položaj mag. uradništva nezdružljiv. Iz lice v lice sta si župan in zastopnik mag. uradnikov povedala svoji nasproti: menjeni, se močno sprla, a se tudi močno pobotali. Nesrečni člankar pa je v imenu »večer v javnem listu poskušal spločjanje, ki smo ga zanimali že takrat, ko smo nobeli šli hlačiti na precep.

Nihče si ne da jemati pravice, kritikovati poslance, župana in vsekoga javnega funkcionarja. To je in bo storil tudi podpisanc, ker ni topoglav kimavec. Toda uradniki Mestne hranilnice niso kritikovali, niti »udrihalice«, nego so s svojo resolucijo kar kratko odpovedali vse zaupanje JDS in edestavljali nje voditelje, češ, da so absolutisti in starci liberalci. In proti temu sem izrazil svoje pomislike čisto načelno, stvarno in niti najmanj osebno sovražno.

Naj bi se vendar zavedli gospodje hranilnici, da je njih taktika popolnoma izgredena in vsej javnosti skrajno nesimpatična, saj so njih prejemki danes več kot čedni. Če pa kde zavida plače uradnikom špekulativnih podjetij, naj si pomaga tja: prosta mu pot!

Anonimni uradnik.

O umetniški vzgoji našega naroda.

Misli in predlogi k preoseeni naših šol.

Fr. Šuhar.

(Dalej.)

Zato je torej risanje predmet, ki spada na isto mesto v obči izobraževalni šoli kakor jezik. — Vrednost risanja ne tiči v njegovih materialnih uspehih (v gladki tehniki in bujnih barvah), ampak bistvo njegovih uspehov tiči v tem, kar stori v formalno izobražbo človeške duše in samo toliko v izobrazbi roke, kolikor je in mora biti roka voljan instrument duševnega delovanja, baš tako, kakor je jezik kot misičica v ustih voljan instrument abstraktnega jezika, ki je izraz dušnih pojavov. Ne ugovarjate, če Vam ne ugajajo otroške risbe? — Seveda, kar se nariše, se vidi ali je lepo ali ne (Korektnost malokoločno vpošteva). A kako stoji v glavi kakega učenca glede računanja, slovince ali kakega drugega predmeta, ki mu je v šoli odkazan dva-krat večji čas, pa ne more nihče kontroliратi, ker ne vidimo v možgane, kakor na risbo? — Če bi to bilo, marsikaj lepegi bi se morda tu pa tam dognalno — Pedagoški svet v Ameriki, Angliji, Franciji in na Nemškem ima drugo naziranje o risanju nego je pri nas v nadzorniških krogih.

Pred večem je važno, da risanje povzročuje natančno ogledovanje predmeta, ki ga risar hoče vpodabljati. — Marsikatera napačna ali nedostatna predstava v otroškem dušnem obzoru pride na dan šele s risanjem. O marsičem lahko obširno govoriti, pa vendar se ne bo vedelo, ali imaš o stvari pravo naziranje. Če pa moraš svoje predstave o tem narisati, bode lahko dočnati, ali misliš prav ali napačno. V zadnjem slučaju bo lahko predstave popraviti. Nesporazum bo izključen.

Kako vrednost je dobra metoda v risanju za vzbujanje in negovanje fantazijske in estetičnega čuta, je jasno. Ne bilo bi težko tu navesti obilo zgledov; upam, da niso potrebnii. Pa zlasti krasilno risanje je za fantazijo velikega pomena. V kolikor pa se naslanja na narodno ornamentiko, vzgaja tudi narodna čustva, — narodni ponos.

Risanje je pa tudi pogoj za uveljavljanje umetnin. Jasno je, da bode tisti, ki je že kedaj sam poizkuševal izražati, kar je ustvaril umetnik, njegov proizvod bolj razumel, ravno tako kakor šele tisti pesnik prav ceni, ki ima z njim sorodna čustva in je že kedaj poizkusil svoje doživljaje popisati. — Že Albreht Dürer je trdil, da umetnost slikanja šele tisti umne, ki sam slikar. Drugim ostane tuja kakor tuj jezik. — Moderni pedagog E. Meumann pravi:

»Umetnikovo delovanje je po bistvu produktivno, stvarajoče dejanje. Razumeti ga more le tisti populoma, ki je sam sposoben za stvarajoče delo. Če je tudi samo diletanško delovanje, — v kolikor je zmožen sam umetniško delovati, toliko mu bo dostopno razumevanje umetniškega delovanja po lastnem opazovanju samega sebe in izkoristjanju svojih lastnih izkušenj, deloma pa po zaključkih analogije. Kdor hoče umetnino ponolnoma umeti, je mora za umetniškom doživetijem, kakor jo je doživel en. Temu pa je predpogoj znanje resničnega umetniškega dela, sicer se sam varu in si umetniško delovanje samo po svoje doživljuje. — Tako toimenski Meumann estetičko naziranje tistih, ki so o umetniškem delovanju sami

premašalo poučeni. — Jasno pa je, da lisi, ki ni nikdar imel svindnika in barv v rokah, upoč le umetnine eno vrete. To so tiste umetnine, ki imajo pred vsem dogodek za vsebine, ki govorč dovolj jasno tudi nezobutenemu četru. Zanaka slika iz domačega življenja bude umljiva vsakemu knetu in pokrajini, ki posamezu narave slope, bude našla razumevanje pri vedeni gledalci, ker imajo zanj dočni assiativni predstav, ki jim omogočijo razumevanje le te vrste umetnin. — Mimogrede omenjamno: slike te vrste pa ne prestance stroge umetniške kritike! — Kakor hitro je umetniška druga vrste, ki je tuja miljevo opazovalčevemu ali pa, kjer igra tehniku velike vlogo, kratkomalo, ki ni ustvarjena za zabavo naivnega gledalca, ampak zaradi samega sebe, — tam ne bude imel opazovalec tistih predstav, ki so potrebne za razumevanje umetnine in šel bo mimo, kakor premožen kmet v svetovni galeriji slik, ki je izražal svoje dopadenje s tem, da je tipal na vsako sliko s svojim izdatnim prstom in dejal: »Prav fino je napravljeno, prav fino!« (Dalej prihodnji.)

Politične vesti.

Ljudski shod JDS v Slov. Bistrici se vrši v nedeljo, dne 27. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v Narodnem domu (poprej hotel Austria) ne v Okrajni hranilnici. Na shodu bode govorili o pogubnem gospodarstvu prejšnjega občinskega odbora g. dr. Reisman, o političnem položaju v Jugoslaviji pa drž. poslanec g. Iv. Kejzar iz Ljubljane in dež. poslanec g. dr. Koderman iz Maribora. Naj se vsak, ki se zanima za javna vprašanja in za usodo Jugoslavije, shoda zanesljivo udeleži in tudi med znanci agitira za veličastno udeležbo. Čim bolj bo naše ljudstvo zavedno, tem bolje se nam bo godilo v svobodni Jugoslaviji! — Torej vsi pravočasno na delo, nikdo se naj ne zanaša na druge! — V soboto, dne 26. aprila t. l. pa se vrši ob 1/8. uri zvečer v Narodnem domu občinski zbor krajevne organizacije JDS za Slov. Bistrico, na katerem bo govoril g. poslanec Iv. Kejzar o programu Jugoslovenske demokratske stranke, dr. Reisman pa po predaval o političnem življenju sploh. Tudi k temu podčutnemu večerni iskreno vabimo vse zavedne Jugoslovance v Jugoslavije iz mesta in okolice. Naprej, Slovenska Bistrica!

Svoboda, kje si? Iz Polzole nam pišejo: Med delavstvom v tovarni Kurka & Wild so socialni demokrati osnovali svojo organizacijo. Delavce silijo, da morajo vsi brez izjeme pristopiti tej organizaciji, češ da bodo sicer izpodjeni iz službe ali pa dobe slabše plače. Mnogo delavcev se je zbalo teh groženj in je pristopilo v vrste socialnih demokratov, ker se pač ne upajo upreti temu terorizmu. Tako delajo z delavci njih osrečevatelji, ki imajo sicer vedno na jeziku svobodo!

Novi shodi JDS v mariborskem oružju se vršijo: danes, 25. aprila v Pobrežju pri Balonu ob 7. uri; jutri, 26. aprila v Studencih v šoli ob 7. uri; v nedeljo pri Sv. Marjeti o. P. po rani maši, popoldne po večernicah v Jarenini, v pondeljek v Hočah ob 7. urini. Na vseh govorj posl. Voglar.

Noša posebna telefonična morčila iz Zagreba in brzojavna iz Benedrada.

ZVEZ ZA JUŽNO SRBIJO.

Beograd, 24. aprila. Ministrski svet je sklenil, da razdej med prebivalstvo južne Srbije okrog 500 vagonov ameriške moke, ki se nahaja v Solunu. Cena kilogram moke bo 1 dinar, ne glede na oddaljenost kraja od železnice.

POTOVANJE PO JUGOSLAVIJI.

Zagreb, 24. aprila. Kakor poročajo listi, je od včeraj naprej dovoljeno potovanje po Jugoslaviji samo s civilnimi potnimi listi brez vojaškega visuma, ki je bil potreben do sedaj.

MADZARSKO POTVIJETJE V HRVATSKIH ROKAH.

Zagreb, 24. aprila. »Hrvatska splošna kreditna banka je pokupila večino delnic »Delniškega društva za izkorčanje losac, ki je bilo do sedaj v madžarskih rokah, pa je moralo voditi svoječasniški odločka Narodnega Veda prenesti svoj sedež iz Budimpešte v Zagreb.

NEOMRIJEN TOVORNI PROMET.

Sarajevo, 24. aprila. Zelenilsko ravnateljstvo v Sarajevu je izdale rasglas, v katerem naznana, da je zoper dovoljen neomejen tovorni promet iz področja sarajevskega Zelenilskoga ravnateljstva v področje Zelenilskoga ravnateljstva v Zagrebu in Ljubljani. Dopustni so tako predvini v gotovini,

kar je tudi naknadna potreba. Nasledi, da je treba vozilno plovilo v naprej, jo odpravljeno. Za premet z inozemstvom veljače že dočasnji predpisi.

USTANOVITEV POSTNE IN DRŽAVNE SOLNE V BEGRADU.

Beograd, 24. aprila. Ministrstvo za pošto in telegraf je bilo v Beogradu pošto in bratstvo v sklopu pokopali zemeljski ostanki starega hraničnika, Petra Zrinskih in Franca Štruka Frankopana, borilcev za narodno svobodo jugoslovansko. Po sklepni deželne vlade za Slovenijo z dne 16. aprila 1919 naj se ta spominski dan praznuje tudi po šolah. V tem namen je se posvetil med pokupom posebne ura spomini Zrinskog in Franca Štruka Frankopana Sole v Mariboru in Celje imajo razen tega tisti dan, ko se preseje zemeljski ostanki skoti Maribor in Celje, šole prosti, da se solška mladina in učiteljstvo korporativno udeleži sprejema na zeleniški postaji. Ker ravnateljstvo v solških vodstvih ni več mogoče uradno obvestiti, se jim naznana tudi sklep po časopisu. V 15. šolski svet v Ljubljani.

Ustanovni občni zbor »Kraljeviški Sokol« se vrši, ne kakor objavljeno, v soboto, dne 26. aprila ob pol 8. zvečer, temveč v nedeljo, dne 27. aprila, t. l. ob 10. dolopodne v manj dvor.

Pripravljalni odbor.

Občni zbor Sokolje župe Ljubljana I. se vrši na Belo nedeljo, dne 27. aprila t. l. ob 9. dolopodne v veliki dvorani Mestnega domu z občinjam sporedom. Brate in sestre vabimo v polnočevalni udeležbi. — Na zdravje! — Odbor!

»Sokol I. Bratje! Za Belo nedeljo namenarani veselječ čas Golovce smo odložili in da udeležimo izleta bratstva mosteškega Sokola v Zalog. Ta izlet je organizatorično pomnenljivejši od našega namenaravnega, ker ponesejo z njim svoje prve bratstva pozdravno novozavestljivo društvo Sokolu v Polju. Zbiramo se v tem namen v nedeljo ob 1/2. pred Mestnim domom, kamor dojdete tudi bratje Sokola II. in oni iz Štepanje vase. Točno ob 1/2. odkorakamo v Moste, da se pridružimo bratom in Most. Pričakujemo, da se izleta udeleži vsi, ki razpolagajo s kromem. Kralj nosi krepki glas, naš spremem.

Več Sokolov.

Sokoli in druga društva!

Udeležite se srečema vratiločih se kosti naših narodnih mučenikov Zrinskega in Frančeve v Mariboru!

Prihod posebnega vlačka iz Dunajskega Novega mesta v Maribor 27. t. m. točno ob 4. pop. Vlak iz Ljubljane odide ob 10. 41 dop. in pride v Maribor ob 3.04 pop.

Komisija za terjatve proti bivšemu erarju objavlja: Likvidacija stare države na Dunaju vodi na nadzira posebna mednarodna likvidacijska komisija, ki se pojavi iz zastopnikov vseh novih držav, ki so nastale iz stare Avstrije. Ta komisija dolota in izdaja kot vrhovni organ za likvidacijo vsa navodila in vse direktive. V vsakem likvidujočem ministru je dozpel ravnokar v Ljubljano. Na mestno likvidacijo odpadajoči del pšenice in kruha je bil oddan takoj v milne, da bo v nekaj dneh omogočeno mestnemu prebivalstvu razdeljitev cenejošo moko oziroma kruh. Razdelitev bo uredit potem na ta način, da dobre nekateri okraji špeh, dočim drugi okraji majst. Seveda bo cena špehu primeroma nižja ob cene masti, da ne bo nihče prikrajan, oziroma oškodovan. Od prejema špeha, oziroma masti bodo izključeni člani zeleniških aprovizacij v vojne zvezze, kar je tudi pravično, ker bodo tmenovani dobili od svojih aprovizacijskih razdelevalnic ameriško mačobo.

Prvi vlač koruze in pšenice, ki je bila nakupljena po aprovizacijskih načupovalcih je dosegla ravnokar v Ljubljano. Na mestno likvidacijo odpadajoči del pšenice in kruha je bil oddan takoj v milne, da bo v nekaj dneh omogočeno mestnemu prebivalstvu razdeljitev cenejošo moko oziroma kruh, ki je razdeljena v nečednih židovskih rokam, ker je obogate tudi oni kar čez noč. Nekaj so jih hratski židi, da se je lahko zgodil, ako vduče svojo vest in moralno odgovornost za svojo zločinsko postopanje. Živim že mnogo let v Bosni ter poznam dobro mentalitet avstro - ogrskih in župljenskih židov, ki je Bosna z njimi preplavljena. Naravnost neverjetno je, kako je ta vrsta ljudi pokvarili v tukšnjih trgovcih — z malimi izjemami — vsak čut poštenosti. Trgovci, ki ni imel in nima židovski mentalitet, mora propasti. Vse aprovizacijske in druge javne uredbe so tu skoro izkuščno v nečednih židovskih rokam, ker v drugih ne bi mogel uspetati; tako je razširjena in, skoro bi rekeli, karjeljana židovska trgovina v Bosni. Potem pa se pridruži židovskim stanovanjem po Bosni, to so lega vsakovrstnih nezaščitnih bolezni. — Opozarjam torej Slovenijo, ki je bila dosegla kolikor toliko prostora te Šibe božje, opozarjam jo kar najbolj resno, da se čuva vsejšnega ježa, ker se mi bo v nasprotnem slučaju moralo trgovino umakniti iz lastne hiše. — Tukšnjemu Židu je vsako, tako nizko sredstvo, dobro, samo da se obogati, ne pozna niti meje dostojnosti niti poštenosti. Čuta strame plak nikdar ni poznal. In kar je najglavnejše: premoženje, ki ga je pogolj nenesljivi mohol, je izrabljeno za narodno gospodarstvo naroda, med katerim žive to pšlavke. Kar je enkrat v njihovih rokah, ostane in daš, spremem kvajemo židovskega gospodarja.

In Maribor. Nikjer niso cene življenskih potrebščin v zadnjem času tako poskočile, kakor ravnino v Mariboru, gotovo so se te cene v zadnjem času povrhale za 100%. Poroden uradniki, kateri so eksponirani v Mariboru, nimajo nobenega sredstva, da bi se mogli ustavljati tem neznotrim razmeram, ampak so primorani to neznotno visoko cene plačevati, kolikor jih pač morejo. Na trgu ni nobene kontrole ali saj zadrži kontrole ne glede cen, vsak proučja za cene, kateri se te cen ne drži, izredno. Tako, kakor je zdaj, ne gre več naprej. Deželno vlado v Ljubljani pa prosimo, da da potrebna navodila mestnemu magistratu v Mariboru, da mestni magistr takoj v povejle ubožne akcije za poročeno uradništvo in sploh prosimo deželno vlado najizdatnejše podpore za to ubožno akcijo. Brez te akcije poročenu uradništvu v Mariboru ni mogoče živeti. Pod staro Avstrijo so dobili tukšnjenci uradniki razstavari za znižane cene, sedaj pa sploh nič, za poročeno uradništvo se sploh nič ne briga. Zadnji čas, da se v tem oziru nekaj ukrene. Društvo za državne nastavljence v Ljubljani pa nujno prosimo, da takoj odstopi primeren znesek od podpore, katero je dala vlada državni uradništvu v Mariboru.

Naknadno izviro je v vojnem delnicu »Delniškega društva za izkorčanje losac«, ki je postopati tudi pri Šibeniku. Ki bi se mogoče oddala trgovcem v prosti rasprodajo. Blago naj dobre je oni, ki imajo svoje lastne lokale, da so s tem enoči vseka manipulacija s blagom in občasno omogoči tudi uspešnija kon-

tratno dobi novih pojačil se bodo tista objavila. Po teh informacijah se rešujejo tudi višje stranki, ki prihajajo k tej komisiji. Da se dole objavlja in pospeli, naj se enkrat vsaka primadeta stranka todno drži teh navodil.

Odsek izreče tudi svojo zahtevo,

da se mora najstrojno nadzirati vse trgovina z živili in drugimi neobhodnimi predmeti tako glede cen, kot glede načina prodaje. V sumljivih občajih je najverjet

Dnevne vesti.

PODPISUJTE DRŽAVNO POSOJILLO.

Sie transit gloria mundi! V soboto se izselje v odpeljejo iz Ljubljane bivši upokojeni deželni predsednik baron Schwarz, bivši vladni svetnik dr. Kulavics in zadnji avstrijski doželnik predsednik na Kranjskem grof Atems. To so zadnji predstavitelji avstrijskega režima na Kranjskem, ki zapustijo našo sedaj svobodno slovensko zemljo. Pred desetimi leti je Schwarz še pošiljal na Slovence nemške bajonetne v ladel na zvezni susterščem kot turški paša, danes je vseči in hvaležen, da ga Slovenci, na katere je dal I. 1906. streljati kot na zajce, pusti kot skromnega privatnika svobodno preko meje. In grof Atems, kako neomejeno je še vladal pred jednem letom v naši deželi Kranjski! Danes pa veže skupno s svojim prednikom svoj »punktulček« in se odpravlja v deželo, ki tvori zadnji ostanki nekoč toli mogične Avstrije, ki pa je danes tako majhna in ozka, da bo jedva mogel v njej najti prostorček, kamor bi položil svojo trudno glavo. Kar ko se časi spreminjajo in kako je izginila brez sledu slava tistih, ki so se nedavno tega vdrili in oblačili na našem jugu in vihelj svoj blč nad ubogo slovensko rajo! Avstrija, kateri so raznati patriote prorokovali življenje brez konca, je danes prah in pepel, iz katerega je vznikla kakor pišč Fenika mlada, čila in krepka naša kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Stare tvorbe in njih predstavitelji legajo v grob, mi jugoslovanski streli pa stojamo v novo življenje zlatemu solinu nasproti!

Železniški most v Zaprešču je burja pretekli teden deloma podrla, vseled česar so morali začasno ustaviti železniški promet med Zapreščem in Podnsedom. Potniki na tej progi so morali prestopati in hoditi med Podnsedom in Zapreščem peš.

Tihotapstvo v Avstriji že vedno everte, dasi se v Špilju stori vse, da se prepreči. Toda tihotapci so tako prebrisani, da utečejo tudi najstrožji preiskavi. Pretekli teden sta prišla z vladom v Špilje tudi dve možakarji iz Zagreba. Preiskali so jima najnatančnejše vso pritrjajo, jima preobrnili vse žepa, sploh izvršili svoj posel tako precizno, da so bili uradni organi sami ponosni na svojo delo zatrjujoč, da jim to potniti miška ni ušla preko meje. Ko pa sta ona zagrebščka Žida prišla v Gradec, sta strmečni sopotnikom pokazala 40 kilogramov finega cigarnetega tobaka, ki sta ga vkljub najstrožji kontroli in preiskavi v Špilju vendarle utihotapila preko meje. Kako se jima je to posrečilo, je bilo za vse sopotnike uganka, glede katere pa seveda tudi Žida nista hotela dati nobenega pojasa.

V orožniško službo je bilo sprejetih, kakor smo že pokazali na pojedinih primerih, mnogo oseb, ki v to službo absolutno ne spadajo, bodisi da so sploh nesposobni za izvrševanje take službe, bodisi da kot tujerodci ne učijojo tistega zaupanja, ki je nujno potrebno v tem paklicu. Tako zavzema ugodno mesto v orožništvu znani Vičit, ki je bil do razenja Avstrije jeden najbolj strupenih naših narodnih nasprotinov in ki ima na vesti marsikatero slovensko žrtv. Takisto službenega še pri orožništvu, ne da bi bila dolje še definitivno sprejeta v službovanje, dva zagrizena kočevska Nemca Verderber in Koschak, ki niti nista večja slovenskega jezika, odnosno ga vsaj preje nista hotela razumeti. Oba baje opravljata službo nekje na meji. Kdo ve, kako je na Stajerskem prepojeni orožništvo nemškarskega duha, se začenja vprašuje: Kako je to mogoče? Kako naj dva Kočevca hradata nemškarska nagnjenja svojih podrejenih organov? Ne, gospoda, prav pri orožništvu »narodnost ni postranska stvar«, kakor se je nekdo baje izvolil izraziti!

PODPISUJTE DRŽAVNO POSOJILLO.

Farmacevtsko gibanje. Gibanje za zboljšanje socialnega položaja, ki se v zadnjem času pojavlja v vseh stanovih, je našlo svoj odmev tudi v vrstah službenjic farmaceutov. V nedeljo, 27. t. m. ob 2. popoldne se vrši sestanek službenjic farmaceutov. V nedeljo, 27. t. m. ob 2. popoldne se vrši sestanek službenjic, visokošolcev in aspirantov iz cele Slovenije v gostilni Mrak na Rimski cesti. Poleg stanovskih vprašanj je na dnevnem redu tudi zahteva po podrazvljenju lekarin v kraljevini SHS, za kar se hrvatski in srbski farmaceuti potegujejo že dalj časa. Hrvatsko farmacevtsko društvo iz Zagreba pošlje najbrže svojega zastopnika k sestanku.

† Svetoslav Gaj. V Karlovici je 16. t. m. umrl bivši višji državni pravnik zagrebščki Svetoslav Gaj, sin velikega hrvatskega preporoditelja dr. Ljudevit Gaja. L. 1909. je bil imenovan na predsednika sodnega stola v Zagrebu in bi moral kot tak voditi razprave proti takozanimi srbskim veleizdajnikom. Kot narodnjak, ki se je zavedal, da se obtoženec godi krivica, ni samo odionil tega mesta, marveč jih celo skušal ščititi z vsem svojim vplivom. Zato je bil tudi upokojen. Pod banom dr. Te-

mašičem je bil imenovan za višjega državnega pravnika. Pod Čuvajevim režimom se kot narodne misije uradnik seveda ni hotel ukloniti pritisku ed zgoraj, zato so ga znova odstranili in upokojili. Nato je živel pri svoji hčerki Dori Oršaničevi v Karlovici, kjer je tudi umrl. Propeljali so ga v Zagreb, kjer so ga v soboto na Mirogaju položili k večnemu počitku. Pokojnika ostani med namiz svetki spomin!

Deželni sedišče SHS v Ljubljani pre-
ganja župnika Matovža Suljaka iz fare
Rovte radi hudoletva po š. 65 a. k. z. Ta
je prav: S hudoletvom motenja javnega
poka je zakriva, kdo očitno ali pred več
ljudmi, ali v natisnjeni delih, razstirjanih
pisanih ali podobah a k saničevanju ali
sovraštu pri pred enotni državni zvezzi,
zoper obliko vladarstva ali
državno upravo učinkova v tudi
skupa itd. — Kazen tega hudoletva je
težka je ča o d e n g a d e 5 l e t . —
Upamo, da ne bo krika proti »nademokrat-
tome, ker demokracija in rovarstvo niso eno
in isto, kakor ni eno in isto počtenost in
hujšanje.

Nesramnost. Minuli teden je dala ne-
ka delavka iz tobačne tovarne za svojo
17. letno hčerko Čevljari delat Čevlj. Dala
mu je usnje, podplatje in sploh vse kar
spada k Čevljem. In koliko ji je oderuh ra-
čunal samo za delo? 200 K! Mi ji svetuje-
mo, da naj ga naznani sodišču.

Vojni invalidi. Sestanek vojnih inva-
lidov se vrši v Celju drugi mesec. Zatorej
delujimo vsak po svoji moči za našo orga-
nizacijo. Brivec, Rovtovska ulica v Celju.
S pošte. Pri poštnem uradu Ivanjkovi-
ci se je otvorila dne 17. aprila. I. telefonska
centrala z javno govorilnicom v vodbi
za kraljevini in medkrajevni telefonski
promet.

Transport jugoslovanskih dletnikov do
čehoslovaške republike. Udeleženci trans-
porta so opozarjajo, da si morajo preskrbi-
ti pri pristolnih okrajinah glavarstva do-
voljenja za Izvod živil preko meje naše
države. Za prevoz čez čehoslovaško-nemš-
ko mejo bo poskrbelo naše poslanstvo na
Dunaju.

Pričožba. Na članek priobčen pod tem
naslovom odgovarja na več akademikov. Mi
vsi soglašamo z izjavami visokošolske
pregančar in kljemo naši vlasti isti pri-
tožbo. Čakamo na potne liste že o času,
ko so nas pregnali z nemški univerz, to je
pričelo koncem februarja. Politična oblast
je poslala naše prošnje, tako kot je predpi-
šano v Beograd notranjem ministru. Saj
je bil do sedaj ni nazaj. Najbolj čudno
je, da nam zgodbe o potovanju naših
roščenj nikdo ne verjame, kakor vidimo, tu-
di slavno uredništvo ne. Pot smo že vzel
pod noge večkrat, a povsodi isti odgovor:
Samo na potrebo dovoljenje iz Beograda
in to traži v najboljšem slučaju ne en ali
dvakrat, ampak dva do tri mesece. Mi-
slimo pa, da se slične prošnje lahko tudi
brez neštevilnih pisarjev prete rešijo. To-
liko javnosti v vednost, mogoča na ta na-
čin le rešimo naše prošnje, da ne bodo po
različnih pisarnih se solesneti. Ozgorčeni
visokošolci. — (On. ur. Pritožbo smo izro-
čili našim postancem. G. visokošolcem:
Naj se ljubljanska organizacija ali ad hoc
izvoljeni odbor obrne ali pošlje člana v
Beograd. Dotičnik naj gre h. dr. Baltiču Vi-
ljemu.)

DRŽAVNO POSOJILLO NOSI 4%!

Boj za puško. Meseca februarja je za-
čači lovski čuvaj Mraz v Langerjevem lo-
višču Rudolfa Moharja, ki je lovil s puško
in psom. Čuvaj, ki je imel s seboj svojega
odraslega sina mu je odvezel puško. Mohar
je začel klicati na pomoč in kmalu so mu
priskocili na pomoč njegov štirje tovarisi.
Dva sta imela tudi puške in psa. Grozili so
čuvaju, da ga ubijajo. Ce ne vrne puške in
sta dva od teh namerila pušči na Čuvajo.
Le-ta ni bil kos premoči in je moral vrniti
puško Moharju. Tatinski lovci pa so lovili
menotemo dalje. Toda zadnji se bo smrjal
Mraz, ker je ovadil vso zadevo sodinji in
ker se bo zadnji akt odigral najbrže pri-
rečetu.

Dr. Ahazhik kot sodni sodstvenik. Iz
»Slov. Naroda« smo povzeli skoraj ne-
verjetno besed, da se poteka za mesto vi-
je to popolnoma nemogoče, ker je bil dr. Aha-
zhik skrajno zagrin Nemec v bivši Av-
striji in je svoj čas delal v Novem mestu
popolnoma v pangermansku duhu. Sicer
pa on niti zmožen je slovensčine, on zna-
če »kranjsko«. — Bil ga pa je tudi izredno
slab jurist, saj so mu delali sodne njegev
avkultanti in s temi res dobrimi sodbami
se je žopiral in zadobil v Gradec sloves do-
brega Jurista. Seveda, nemški Gradec je
rabil za sloves, da bi bil pomagal nemški-
mu sodniku dr. Ahazhiku prekočiti celo
vrsto slovenskih sodnikov. Saj vemo, kako
je postopal Gradec. Dr. Ahazhik je služ-
boval preje za Primorskem in si je priz-
adel pri Ljubljani, ker ima tam veliko
hišo in gradič pod Smarino goro. Ni se mu
kmalu posrečilo. Nazadnje je bil menda di-
sciplinarno premeščen — v Ljubljano, torej
magrjan. — Končno mu ni učajalo v dr-
žavnih službi in bivši Avstriji, ko je
učil vendar toliko protekle. Hotel je
tukaj v pokoj, ali službeni let si imel in te-
lesno je bil krepak. Vendar so ga vstopili,
ker je navepel baje v prošnji za vno-
kajite, da ni duševno normal in a-
le. Mi ga ne poznamo, ali ljudje, ki ga poznamo,
trde, da je povedal takrat resnico. Imamo
še dosti gradiva iz njegovega zasebnega
življenja, upamo pa, da bo to zadostovalo,
da bo še naprej opravljai odvetniške poso-
vle v Kočevju, kamor ga se je tako silo vleč-
lo njegovo pangermansko srce.

Stana za Dobrodelno Skoraj štiri te-
dne smo zastonj pričakovani solca in last-
nega seba. Vedno je bilo običajno meglo, da-
dečje, srečanje, vetrovno. Dne 22. aprila
je snežilo in meteo ves dan, zvezcer pa je
ponehal burja, zmag se, je bliski po Gor-
jancih in dolih, po noči se je vriščalo in
danes 23. aprila zjutraj je letala dečeta
sama in zemlja je bila pomrzala. Načrte
je pozebno vse sadje in grozdje. M. G.

Akademiki prirede v Kranju v nedeljo
27. aprila pod pokroviteljstvom gospode
Marije dr. Kušarjevicič dan v kurz
Akademskemu domu. — Veselici ednak
S. Z. S. A.

Anota za skrbstveno vzposto — vnos-
jo manj nadarenih, zlahkem, slepcev.
korisnikov in Naslednja seja se vrši v
nedeljo, dne 27. t. m. ob 9. uri predodine v
prostorih knjižnice vladne palače v Ljub-
ljani. Vsi člani te skrbstve se včinjajo vabilo,
da se posvetovanja gotovo udeležijo.

Vsi ostali enotni predstavnici ki so do-
vrili častniško polož, poleg tovadne iz-
pite ter imajo izpolnjene tudi druge pogoje
za imenovanje praporčikom oziroma pod-
poročnikom, naj nemudoma predloži ko-
mandi Dravske divizijske oblasti službenim
potom predpisane prošnje za sprejem v
skupno vojsko SHS. Tem prijavam se mo-
rajo priložiti vse tovadne listine, ter iz-
java častniškega zborna gledi službeno in
izvrsljivo sposobnosti. Oni enotni
predstavnici so predloži za povabilo
izpolnjene formulare prijav za sprejem v
skupno vojsko SHS. Predpisani formulari
se dobre v adjutanturi Dravske divizijske v
Ljubljani.

Ubogi nasadi. Piščo nam: Neverjetno
je, kaj se pri nas počenja z nasadi, ki so
itač že grozno trpel vsled vojne. Grmovje,
travniki so pokončani in če se kakšna
sponzialska cvetka pokaže, je že tukaj
človeška roka, ki jo surovo zamori. Nave-
demaj naj le par stucajev iz zadnjih dni. V
sredini mesta so bili pred francijsko
cerkvijo s blatom ponesnačene tamkaj se
nahajače skupina. Pri Prešernovem spo-
meniku so bile tekem 8 dni do dvakrat po-
kradeni mačehe. V parku pod Tivolijem so
divlji pokončali, pohodili in po parku raz-
metali ravnokar na novo nasajene skupine,
katera je bilo treba ne skoraj vse
leta vrgljati rastline in placiati dva dni 6
delavcev, ki so napravili nasade. In ti
nasadi so namenjeni v vescijo in razvedri-
lo prebivalstva na pa zato, da jih imeljajo
podvijani zlikovci. In kdo jih vzdržuje?

DRŽAVNO POSOJILLO NOSI 4%!

določili Praška kreditna banka v Beogradu
in pa Deutsches Warenver-
triebsbüro na Dunaju. Praška kreditna
banka v Beogradu ima po vsej Jugoslaviji
podružnice in pa bencne zvezne. Promet
med nemško-austrijskimi in jugoslovanskimi
trgovci se vrši na ta način, da se jugoslo-
vanski kupec pred sklepom kupuje z nem-
ško - austrijskim prodajalcem prijavlja »Cent-
ralni upravi v Beogradu in od nje za-
tevne, da se nemško - austrijskemu bl-
agovarnemu biroju nakaže fakturi
mesec. To nakazilo prejme potem nemško-
austrijski dobavnik. Ko ta predloži prejet
nakazilo, se mu izroči Izvozna. Blagilo iz-
vrši Warenvertriebsbüro. Obraten postop-
ek se zgodi, kadar nemško - austrijski ku-
pec dobavi blago iz Jugoslavije. Za vodjo
beogradskih podružnic nemško - austrijske
blagovarnem biroju znak, da se bodo Nemci po
parlementiranju vendar udali. Po švicarskih
informacijah bi mogel priste-
viti: »Ce prineso svojemu ljudstvu saj
videz nekakšnih koncesij«. V jedrancem
vprašanju je položaj do včeraj
zvečer bil stacionaren. Za spremembu
je za Wilsonom tudi Orlando zapustil
nadaljnje posvetovanja in izjavil, da je
na koncu svojih koncesij. Od odbora
češkega odbora se preostala torek samo še
Lloyd George in Clemenceau. Ta dva
sta se te dni še privatno nekolikokrat
razgovarjala z Orlandom. Wilson do-
pušča Italiji največ en majhen otok
pred Dalmacijo ali pa nevratališčanje
Zadra. Nekateri upajo, da pripravijo
Italijo in koncesijam Jugoslaviji s tem,
da je priznajo moje na Brennerju. Le-
ško časopis je strašno razburjan in
grozi z revanžo in s prekinjenjem di-
plomatskih odnosa. Činjenica je, da
hodijo sedaj zaveznični resni priskočili
Jugoslaviji na pomoč Amerika je se-
daj absolutno za to, da se Reka prizna-
nam. Ko je predlagani kompromis
(Reka - Sušak) propadel, ker ga ni ho-
tela sprejeti niti Italija niti Jugoslavija,
ja Anglia v proračunu Reke in Dal-
macije popolnoma na strani Jugoslavije.
Tudi Francija se nam vedno bolj
približuje. — Sedaj stojimo bolje, nego
kadarkoli. — Besedilo preliminarne
uslužbenice se bo objavilo v ponedeljek.

Romuniji. Kdo bi o njem kaž vodil, se
vijudno prosi vsakega, naj mi nameni pre-
povnitvi stroškov na gori navedeni nizovi.
Pogreda se že par dni privati urad-
nik Franc Germovnik; podatek o zem-
slova cesta št. 6, I. nadstr.

Hajnovejša poročila.

Dodatno k brzojavki, M. je priseljena
na svetnem mestu, smo včeraj pogreda
prejet sledoč brzojavko, ki je ugotovilo
tudi današnja poročila LDU:

Lucern, 24. aprila. Ob 12. uri 16.
minut popoldne. Nemški delegati pri-
dejo v ponedeljek v Versailles Pariske
časopisje vidi v končnem odpovedovanju
Brockdorff znak, da se bodo Nemci po
parlementiranju vendar udali. Po švicarskih
informacijah bi mogel priste-
viti: »Ce prineso svojemu ljudstvu saj
videz nekakšnih koncessij«. V jedrancem
vprašanju je položaj do včeraj
zvečer bil stacionaren. Za spremembu
je za Wilsonom tudi Orlando zapustil
nadaljnje posvetovanja in izjavil, da je
na koncu svojih koncessij. Od odbora
češkega odbora se preostala torek samo še
Lloyd George in Clemenceau. Ta dva
sta se te dni še privatno nekolikokrat
razgovarjala z Orlandom. Wilson do-
pušča Italiji največ en majhen otok
pred Dalmacijo ali pa nevratali

